

Posudek bakalářské práce

Renáta Maliková: Skartační řízení dokumentů s utajovanou informací ve světle současné legislativy

Univerzita Pardubice, Fakulta filozofická, Ústav historických věd, obor: Spisová a archivní služba, Pardubice 2018

Hlavním tématem předložené bakalářské práce je problematika dokumentů s utajovanou informací, zejména pak ve spojení se skartačním řízením a v porovnání s vývojem legislativy v této oblasti.

Celá práce je logicky rozčleněna do 4 základních celků, kde se autorka věnuje postupně klíčovým tématům – vývoji legislativy, vymezení klíčových pojmů a praktické části, ve které přináší sondu do nakládání s dokumenty s utajovanými informacemi v několika organizacích. Závěr práce věnuje srovnání a pojmenování zásadních problémů, které vyřazování dokumentů s utajovanými informacemi přinášejí. Práce je doplněna o obsáhlé přílohy, vesměs legislativní povahy vztahující se k tématu.

V první části postupně představuje klíčové zákony, se kterými bylo a je možné se při nakládání s dokumenty obsahujícími utajované informace setkat. Jedná se o kapitolu, ve které přináší náhled do předpisů se vztahem ke státnímu tajemství jako takovému, následně pak k ochraně utajovaných informací/skutečností. Bohužel se v této části projevuje nedostatek poznámkového aparátu, který by usnadnil hlubší orientaci v problému.

V analytické části jsou vymezeny základní pojmy, ale i zde by bylo na místě důslednější opoznámkování. V kapitole 2.1 se pak nabízí otázka, jaký vhodný způsob je možné použít pro likvidaci/zničení dokumentů (?). Zajímavé by rovněž bylo vysvětlit, proč se do skartačního řízení zařazují dokumenty až po zrušení stupně utajení.

Co se týká obsahu praktické části, tam kromě zavádějícího používání pojmu modul a komponenta při vysvětlování funkcí elektronického systému spisové služby, se rovněž projevuje absence doložení některých tvrzení (např. o certifikaci informačního systému GINIS na shodu se zákonem o kybernetické bezpečnosti, s. 41), tak odkaz či ocitování Metodické pomůcky bezpečnostního ředitele ministerstva vnitra na téže straně nebo informace o spisovém a skartačním plánu, kde je uveden pro všechny utajované dokumenty znak „S“. Ve všech případech se jedná o zajímavé informace, které však bez podložení ztrácejí na své hodnotě (aniž by byla zpochybněna jejich existence). Jistou výtku lze také uplatnit vůči obsahu ankety, která si jistě nekladla za cíl něco nebo někoho kontrolovat, ale pojmenování výsledné odpovědi jako „správná“ takto může být chápána. To může koneckonců i vysvětlovat, proč byla tak nízká návratnost zasláného dotazníku. Rovněž absence citací může být způsobena interní povahou dokumentů, ale pak by bylo na místě toto patřičně okomentovat.

Hlavní důraz práce nicméně spatřuji v závěrečné Komparativní části, kde se naplno projevila autorčina znalost prostředí, legislativy, i hluboký zájem o zpracovávané téma, avšak snahou o vysoce odborné pojetí problému se víc než nástin jeho řešení vše zkomplikovalo. Lze říci, že

do jisté míry by zjednodušení textu v tomto ohledu práci prospělo. Zajímavě je určitě nastíněn problém pojmu původce nejen v chápání vývoje archivní legislativy, ale právě i ve srovnání se zákonem o ochraně utajovaných informací. Bohužel, čtenář se velmi rychle ztrácí v množství informací, tvrzení a srovnávání, takže nakonec i celá práce vyznívá jako pojmenování velmi komplikovaného stavu a prostředí, ve kterém se děje vyřazování dokumentů s utajovanými skutečnostmi/informacemi.

Závěrem ještě připomínka k technické stránce předložené bakalářské práce. Ne zcela správně je uvedena monografie autorů Kunt – Lechner mezi prameny a určité rozpaky také vzbuzuje rozsáhlá přílohová část, která je jistě velmi zajímavá svým obsahem, ale pro potřeby práce by dostačoval buď jednoznačný odkaz anebo výňatek, který by přímo souvisel s textem práce. Na druhou stranu je evidentní, že některé texty, které by mohly být rovněž zajímavé, pravděpodobně z důvodu ochrany informací zveřejnit nelze a v práci tedy chybí.

Navzdory všem výše uvedeným výtkám je možné konstatovat, že autorka se v problematice velmi dobře orientuje, umí pracovat s literaturou, dokáže se vyjadřovat na vysoké odborné úrovni, nicméně komplikovaností a složitými konstrukcemi se práce stává místy nepřehledná a to nejen občas nedůsledným požíváním odkazů.

Práci doporučuji k obhajobě a hodnotím ji známkou C (velmi dobře).

V Pardubicích 30. července 2018

Mgr. Helena Pochobradská, Ph.D.